

PLAN DZIAŁAŃ SIECI WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA

Tytuł sieci: Sieć współpracy i samokształcenia nauczycieli języków obcych w zakresie przygotowania do egzaminu gimnazjalnego

Kontekst

Uczniowie z placówek objętych wsparciem w trzech kolejnych latach podczas egzaminu przeprowadzanego przez CKE uzyskują wynik poniżej średniej lub niższy. Analiza rozkładu wyników wskazuje na nieumiejętność stosowania strategii językowych oraz brak funkcji produktywnej. Ponad 30% uczniów nie próbuje rozwiązywać zadań o charakterze otwartym lub uzyskuje za ich wykonanie wynik niższy niż 30% punktów. Nauka języków obcych w środowisku nie jest promowana. Nauczyciele zgłaszają potrzebę wsparcia w zakresie metod działania w celu podniesienia wyników egzaminów zewnętrznych.

Ogólna charakterystyka potrzeb uczestników

Nauczyciele zgłaszają potrzebę:

- zwiększenia umiejętności związanych budowaniem w uczniach motywacji wewnętrznej do uczenia się języków,
- pozyskania dokładnych informacji dotyczących kryteriów oceniania zadań otwartych oraz praktycznych tworzenia takich zadań,
- zdobycia kompetencji wykorzystania nowych technologii w procesie nauczania–uczenia się,
- zwiększenia umiejętności w zakresie stosowania treningu pracy strategiami.

Grupa docelowa

Nauczyciele gimnazjów pracujący w szkołach, których uczniowie na egzaminach zewnętrznych organizowanych przez CKE osiągają wynik poniżej średniej i niższy.

Cel ogólny

Podniesienie umiejętności praktycznych służących przygotowaniu uczniów do egzaminów zewnętrznych

PLAN DZIAŁANIA SIECI WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA

I. **Cel szczegółowy** – organizacja pracy w sieci

a) **Proponowane działania związane z realizacją celu:**

1. Zapoznanie się i integracja uczestników sieci (gry sprzyjające budowaniu współpracy w grupie) – *spotkanie*.
2. Sformułowanie zasad współpracy w sieci – *spotkanie*.
3. Diagnoza potrzeb uczestników za pomocą ankiety – *spotkanie*.
4. Wyznaczenie szczegółowych celów działania sieci z użyciem metody SMART – *spotkanie*.

II. **Cel szczegółowy** – zwiększenie umiejętności prowadzenia treningu strategiami językowymi

a) **Proponowane działania związane z realizacją celu:**

1. Prezentacja metody pracy ze strategiami językowymi w rozwiązywaniu zdań testowych – *spotkanie*.
2. Analiza arkuszy egzaminacyjnych z ubiegłych trzech lat pod kątem strategii wykorzystywanych do ich rozwiązania – *spotkanie*.
3. Określenie typów zadań, które są słabą stroną uczniów – *spotkanie*.
4. Trening pracy ze strategiami w małych grupach na wybranym arkuszu – *spotkanie*.
5. Sformułowanie zestawu wskazówek dla uczniów, dotyczących stosowania strategii w atrakcyjnej formie – *wspólna praca na platformie*.
6. Opracowanie autorskich zestawów zadań treningowych – *praca samodzielna*.
7. Testowanie wypracowanych rozwiązań w praktyce – *samodzielna praca w klasie*.
8. Publikowanie opracowanych zestawów na forum – *dyskusja na platformie*.
9. Dyskusja na temat przetestowanych rozwiązań – *dyskusja na platformie*.
10. Ewaluacja oraz doskonalenie materiałów – *dyskusja na platformie*.

III. **Cel szczegółowy** – poznanie metod budowania motywacji do uczenia się języków obcych

a) Proponowane działania związane z realizacją celu:

1. Prezentacja wyników badań z zakresu neurodydaktyki. Rola świadomości celów oraz informacji zwrotnej w budowaniu motywacji wewnętrznej – *spotkanie*.
2. Poznanie narzędzi budujących motywację: Europejskie Portfolio Językowe (EPJ), edukacyjna informacja zwrotna – *spotkanie*.
3. Zapoznanie z przykładami praktycznych zastosowań EPJ – *spotkanie*.
4. Analiza kryteriów oceniania zdań otwartych – *spotkanie*.
5. Praca w grupach - formułowanie zadań otwartych wraz z kryteriami dobrze napisanej pracy – *spotkanie*.
6. Tworzenie autorskich zadań otwartych dla uczniów i publikowanie ich na forum sieci zgodnie z wytycznymi zawartymi w *Informatorze gimnazjalnym* – *praca na platformie*.
7. Testowanie zadań w klasie – *praca indywidualna w klasie/dyskusja na platformie*.
8. Jak wprowadzić EPJ w szkole? – *wspólna praca na platformie*.

IV. **Cel szczegółowy** – poznanie narzędzi TIK służących zwiększeniu kompetencji językowych uczniów

a) Proponowane działania związane z realizacją celu:

1. Prezentacja narzędzi TIK służących zwiększeniu kompetencji językowych: aplikacja instalng.pl; narzędzia służące współpracy: Pinterest, interaktywne mapy myśli Popplet.com; dyski wirtualne – *spotkanie*.

V. **Cel szczegółowy** – ewaluacja pracy w sieci

a) Proponowane działania związane z realizacją celu:

- 1) Wywiad z uczestnikami sieci na temat skuteczności podejmowanych działań – *spotkanie*.
- 2) Podsumowanie wypowiedzi przez moderatora – *spotkanie*.

PRZYKŁADOWY HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Spotkanie 1.

I. **Cel szczegółowy** – organizacja pracy sieci

a) **Działania:**

1. Przedstawienie się uczestników sieci.
2. Gry sprzyjające budowaniu zespołu oraz promujące ideę współpracy w sieci („magiczne kwadraty”).
3. Ćwiczenie diagnozujące oczekiwania i obawy oraz zasoby posiadane przez uczestników sieci.
4. Wypracowanie zasad współpracy podczas spotkań oraz na platformie www.doskonaleniewsieci.pl.

b) **Potrzebne materiały/pomoce:**

mazaki, flipchart, kartki post-it, zestaw do gry „magiczne kwadraty”, wizytówki ułatwiające komunikację

c) **Bibliografia/netografia:**

1. Kocurek M., Sołtysińska I., Świeży M., Wachna-Sosin I., (2012), *Przewodnik metodyczny dla koordynatorów sieci współpracy i samokształcenia*, Kraków: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
2. Schulz von Thun F., (2013), *Jak skutecznie prowadzić warsztaty z zakresu komunikacji. Praca metodą aktywizującą przeżywanie*, Kielce: Wydawnictwo Jedność.

II. **Cel szczegółowy** – zwiększenie umiejętności prowadzenia treningu strategiami językowymi

a) **Działania:**

1. Prezentacja metody pracy ze strategiami językowymi w rozwiązywaniu zdań testowych.
2. Analiza arkuszy egzaminacyjnych z ubiegłych trzech lat pod kątem strategii wykorzystywanych do ich rozwiązania.
3. Wypracowanie typów zadań, które są słabą stroną.

4. Trening pracy ze strategiami w małych grupach na wybranym arkuszu.

b) Potrzebne materiały/pomoce:

wyciąg z *Informatora o egzaminie gimnazjalnym* – część *Język obcy nowożytny*; przykładowe arkusze egzaminacyjne do analizy w grupach; karty pracy z zdaniami do treningu pracy ze strategiami

c) Bibliografia/netografia:

1. Centralna Komisja Edukacyjna, (2012), *Informator o egzaminie gimnazjalnym od roku szkolnego 2012/2013*, Warszawa: Centralna Komisja Edukacyjna.
2. Karpeta-Peć B., Peć J., (2014), *Pakiet metodyczny dla nauczycieli języków obcych III etapu edukacyjnego*, Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
3. Komorowska H. (red.), (2011), *Nauka języka obcego w perspektywie ucznia*, Warszawa: Oficyna Wydawnicza Łośgraf.
4. Sobańska-Jędrych J., Karpeta-Peć B., Torenc M., (2013), *Rozwijanie zdolności językowych na lekcji języka obcego*, Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
5. Żylińska M., (2007), *Postkomunikatywna dydaktyka języków obcych w dobie technologii informacyjnych*, Warszawa: Fraszka Edukacyjna.

Pomiędzy spotkaniami między spotkaniami 1. i 2.

- I. **Cel szczegółowy** – zwiększenie umiejętności prowadzenia treningu strategiami językowymi; testowanie opracowanych rozwiązań

a) Działania:

1. Sformułowanie zestawu wskazówek dla uczniów dotyczących stosowania strategii w atrakcyjnej formie – *wspólna praca na platformie*.
2. Opracowanie autorskich zestawów zadań treningowych – *praca samodzielna*.
3. Testowanie wypracowanych rozwiązań w praktyce – *praca samodzielna*.
4. Publikowanie opracowanych zestawów na forum – *dyskusja na platformie*.
5. Dyskusja na temat przetestowanych rozwiązań – *samodzielna praca w klasie*.

6. Ewaluacja oraz doskonalenie materiałów – *dyskusja na platformie*.

b) Bibliografia/netografia:

1. Centralna Komisja Edukacyjna, (2012), *Informator o egzaminie gimnazjalnym od roku szkolnego 2012/2013*, Warszawa: Centralna Komisja Edukacyjna.
2. Karpeta-Peć B., Peć J., (2014), *Pakiet metodyczny dla nauczycieli języków obcych III etapu edukacyjnego*, Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
3. Komorowska H. (red.), (2011), *Nauka języka obcego w perspektywie ucznia*, Warszawa: Oficyna Wydawnicza Łośgraf.
4. Sobańska-Jędrych J., Karpeta-Peć B., Torenc M., (2013), *Rozwijanie zdolności językowych na lekcji języka obcego*, Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
5. Żylińska M., (2007), *Postkomunikatywna dydaktyka języków obcych w dobie technologii informacyjnych*, Warszawa: Fraszka Edukacyjna.

Spotkanie 2.

I. **Cel szczegółowy** – poznanie metod budowania motywacji do uczenia się języków obcych

a) Działania:

1. Prezentacja wyników badań z zakresu neurodydaktyki – rola świadomości celów oraz informacji zwrotnej w budowaniu motywacji wewnętrznej.
2. Projekcja filmu *Cyrk Motyli* – dyskusja o roli motywacji w rozwoju osobistym.
3. Poznanie narzędzi budujących motywację: Europejskie Portfolio Językowe (EPJ), edukacyjna informacja zwrotna.
4. Zapoznanie z przykładami praktycznych zastosowań EPJ.
5. Analiza kryteriów oceniania zdań otwartych
6. Praca w grupach – formułowanie zadań otwartych wraz z kryteriami dobrze napisanej pracy.

b) Potrzebne materiały/pomoce:

Europejskie Portfolio Językowe dla uczniów w wieku 10–15 lat; kryteria oceniania zadań otwartych opracowane przez CKE; [film Cyrk motyli](#)

c) Bibliografia/netografia:

1. Bartosz-Przybyło I., Pamuła M., Sikora-Banasik D., Bajorek A., (2006), [Portfolio językowe dla dzieci – w praktyce szkolnej](#), „Języki Obce w Szkole” nr 1, s. 106–108 (online, dostęp dn. 30.06.2015).
2. Jaroszevska A., (2014), *Budowanie przyjaznego środowiska wspierającego efektywną naukę języków obcych. Poradnik nie tylko dla nauczycieli*, Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
3. Żylińska M., (2012), *Neurodydaktyka. Nauczanie i uczenie się przyjazne mózgowi*, Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.

II. Cel szczegółowy – poznanie sposobów budowy środowiska wspierającego skuteczną naukę języków

a) Działania:

1. Zebranie doświadczeń nauczycieli dotyczących podejmowanych inicjatyw w środowiskach w tym zakresie.
2. Przykłady działań na rzecz budowy środowiska.
3. Ustalenie zasad opracowania własnych lokalnych strategii w tym zakresie.

b) Potrzebne materiały/pomoce:

Europejskie Portfolio Językowe dla uczniów w wieku 10–15 lat; kryteria oceniania zadań otwartych opracowane przez CKE; [film Cyrk motyli](#)

c) Bibliografia/netografia:

1. Bartosz-Przybyło I., Pamuła M., Sikora-Banasik D., Bajorek A., (2006), [Portfolio językowe dla dzieci – w praktyce szkolnej](#), „Języki Obce w Szkole” nr 1, s. 106–108 (dostęp dn. 30.06.2015).
2. Jaroszevska A., (2014), *Budowanie przyjaznego środowiska wspierającego efektywną naukę języków obcych. Poradnik nie tylko dla nauczycieli*, Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
3. Żylińska M., (2012), *Neurodydaktyka. Nauczanie i uczenie się przyjazne mózgowi*, Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.

Pomiędzy spotkaniami 2. i 3.

I. **Cel szczegółowy –**

a) **Działania:**

1. Tworzenie autorskich zadań otwartych dla uczniów i publikowanie ich na forum sieci – zgodnie z wytycznymi zawartymi w *Informatorze gimnazjalnym – indywidualna praca na platformie*.
2. Testowanie zadań w klasie – *praca indywidualna w klasie/dyskusja na platformie*.
3. Jak wprowadzić EPJ w szkole – *wspólna praca na platformie*.

b) **Bibliografia/netografia:**

1. Bartosz-Przybyło I., Pamuła M., Sikora-Banasik D., Bajorek A., (2006), [Portfolio językowe dla dzieci – w praktyce szkolnej](#), „Języki Obce w Szkole” nr 1, s. 106–108 (online, dostęp dn. 30.06.2015).
2. Żylińska M., (2012), *Neurodydaktyka. Nauczanie i uczenie się przyjazne mózgowi*, Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.

Spotkanie 3.

I. **Cel szczegółowy – poznanie narzędzi TIK służących zwiększeniu kompetencji językowych uczniów**

a) **Działania:**

1. Prezentacja narzędzi TIK służących zwiększeniu kompetencji językowych: aplikacja instalng.pl; narzędzia służące współpracy: Pinterest; interaktywne mapy myśli Popplet.com; dyski wirtualne.

b) **Potrzebne materiały/pomoce:**

komputer z dostępem do internetu, flipchart, mazaki, kartki A4

c) **Bibliografia/netografia:**

1. Pitler H., Hubbell E., Kuhn M., (2015), *Efektywne wykorzystanie nowych technologii na lekcjach*, Warszawa: Centrum Edukacji Obywatelskiej, Ośrodek Rozwoju Edukacji.
2. Jaroszevska A., (2014), *Budowanie przyjaznego środowiska wspierającego efektywną naukę języków obcych. Poradnik nie tylko dla nauczycieli*, Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.

II. **Cel szczegółowy** – opracowanie planów działań własnych na rzecz budowy środowiska wspierającego skuteczną naukę języków

a) Działania:

1. Praca nauczycieli w podzespołach.
2. Prezentacja wyników.

b) Potrzebne materiały/pomoce:

komputer z dostępem do internetu, flipchart, mazaki, kartki A4

c) Bibliografia/netografia:

1. Pitler H., Hubbell E., Kuhn M., (2015), *Efektywne wykorzystanie nowych technologii na lekcjach*, Warszawa: Centrum Edukacji Obywatelskiej, Ośrodek Rozwoju Edukacji.
2. Jaroszevska A., (2014), *Budowanie przyjaznego środowiska wspierającego efektywną naukę języków obcych. Poradnik nie tylko dla nauczycieli*, Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.

III. **Cel szczegółowy** – ewaluacja pracy w sieci

a) Działania:

1. Wywiad z uczestnikami sieci na temat skuteczności podejmowanych działań.
2. Podsumowanie wypowiedzi przez moderatora.

b) Potrzebne materiały/pomoce:

kwestionariusz wywiadu

c) Bibliografia/netografia:

1. Kocurek M., Sołtysińska I., Świeży M., Wachna-Sosin I., (2012), *Przewodnik metodyczny dla koordynatorów sieci współpracy i samokształcenia*, Kraków: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
2. Schulz von Thun F., (2013), *Jak skutecznie prowadzić warsztaty z zakresu komunikacji. Praca metodą aktywizującą przeżywanie*, Kielce: Wydawnictwo Jedność.